

Dertig uur lang stampen en dan examens doen

In drie dagen klaargestoomd worden voor je eindexamen havo of vwo. De Universiteit Leiden geeft er speciale cursussen voor. Kosten: 300 euro. De belangstelling is groot. Alle cursussen zitten vol. 'Leerlingen weten vaak niet hoeveel ze al weten. Wij laten hun dat inzien.'

Door **Sebastian Timmermans**

Een iPad. Zo'n hippe, nieuwe gadget. Iedere middelbare scholier zou er wel een willen. Je moet ervoor naar Amerika. En wat heb je dan nodig? Dollars. En wat moet je daarvoor geven? Juist. Euro's. Wat doet dat met de wisselkoers? Juist. Ziedaar de hapklare wet van vraag en aanbod.

Bij iedere vraag een tegenvraag. Leerlingen zelf tot een antwoord laten komen. Structuur en overzicht. Daar gaat het om bij de examencursussen die de Universiteit Leiden organiseert. In drie dagen worden leerlingen klaargestoomd voor hun examen. In alle mogelijke vakken, voor zowel havo als vwo. De cursussen zijn populair. Dit jaar betalen meer dan drieduizend jongeren - of beter gezegd: hun ouders - 300 euro om goed voorbereid aan hun examens te beginnen.

Hans Huibregtse (34) begon er vijftien jaar geleden mee. Na zijn examens moest een aantal van zijn medeleerlingen een herexamen doen. Ze kregen hun uitslag op vrijdag en hadden hun herexamen al op woensdag. Volgens Huibregtse was dit niet te doen. 'Op vrijdag hadden de docenten weekend. De boeken waren al ingeleverd en konden maandag pas weer worden opgehaald. In twee dagen moest het herexamen geleerd worden, terwijl de docenten nog gewoon les gaven aan de lagere klassen. Met een beetje geluk kon je aan het eind van de dag een uurtje terecht. Zo wordt het erg lastig om succesvol je herexamen te doen.'

Huibregtse gaf zijn medescholieren zelf een herkansingscursus. Thuis aan de keukentafel. Het werkte. Toen hij het jaar erop scheikunde aan de Universiteit Leiden ging studeren, was zijn decaan enthousiast over zijn initiatief. De universiteit deed met Huibregtse mee. Het eerste jaar waren er tien deelnemers. Nu zitten alle

cursussen vol en werken er jaarlijks zo'n 350 mensen aan mee. Dat zijn docenten, maar ook de verzorgers van het lesmateriaal en de administratie.

Op middelbare scholen gaan de lessen vaak van de hak op de tak. Een schoolboek heeft veertig hoofdstukken, en overall staan details en hoofdlijnen door elkaar. Alle stof staat erin, maar het is voor leerlingen moeilijk om het overzicht te krijgen. In Leiden gaat dat anders. De examens worden uitvoerig bestudeerd. Welke onderwerpen komen er aan bod, en hoe is de vraagstelling? Daarop concentreert de cursus zich drie dagen lang. Van de examinstof wordt 10 procent behandeld. Maar dat is wel de 10 procent waar 90 procent van het examen over gaat. Met drie dagen les moet je dus een 9 kunnen scoren.

De stof wordt er in dertig uur ingestampt. Volgens een vast procedé. Een vak wordt in een aantal hoofdonder-

'Ze kunnen al hun vragen stellen, én er is tijd voor een antwoord'

werpen ingedeeld. Het gaat immers om de hoofdlijnen. Na een korte uitleg moeten de leerlingen opdrachten maken. En dan komt het. Op iedere groep van 25 leerlingen zijn vijf docenten. Vinger in de lucht als je een vraag hebt. Dat werkt. Volgens organisator Huibregtse kunnen leerlingen nu eindelijk al hun vragen stellen én is er tijd voor een antwoord. 'Normaal gebeurt dat niet. Dan heeft een docent dertig leerlingen, en kan hij niet al hun vragen beantwoorden.'

In drie dagen tijd wordt de brij aan informatie in het hoofd van de leerlingen geactiveerd en gestructureerd. Een belangrijk aspect is zelfvertrou-

wen tanken. 'Leerlingen weten vaak niet hoeveel ze al weten. Wij laten hun dat inzien', aldus Huibregtse.

Wat is nu uiteindelijk het resultaat? Bij de examencursus valt dat niet te meten. Je weet namelijk niet hoe het examen zonder cursus gemaakt zou worden. Dit ligt anders bij de herkansingscursussen die direct na de uitslagen worden gegeven. Leerlingen scoren daarna gemiddeld anderhalve punt hoger dan bij hun eerste examen.

Na vijftien jaar is de groei in de cursussen eruit. Dat komt niet door een gebrek aan interesse, maar door een gebrek aan goede docenten. Opvallend genoeg zijn de docenten vrijwel allemaal studenten. Geen vakspecialisten met jarenlange ervaring, maar enthousiaste jonge honden. Jaarlijks krijgt Huibregtse duizend sollicitanten, maar van hen worden er maar 75 aangenomen. De eisen zijn streng. Je moet voor het vak dat je gaat geven, zelf een 9 hebben gehaald, je moet door een selectieprocedure, en je moet op cursus. Hierdoor blijft de kwaliteit intact.

Drie dagen les voor 300 euro, dat lijkt een heel bedrag, waaraan de universiteit met drieduizend deelnemers flink moet verdienen. Maar volgens Huibregtse moet er veel geld bij. De docenten krijgen meer dan 100 euro per dag, er moeten zalen worden gehuurd, en het hele jaar zijn er vijf medewerkers in dienst. Huibregtse en de universiteit vinden dat niet erg. De cursussen fungeren ook als marketingmiddel. De middelbare scholieren van nu zijn de studenten van morgen. Tijdens de cursus hebben ze les op de universiteit en lunchen ze tussen de studenten. Als ze dan ook nog hun examen halen, heeft de Universiteit Leiden een flinke streep voor.

Zie ook www.examencursus.com

Vwo-leerlingen krijgen examentraining in scheikunde aan de Universiteit Leiden.

Foto's Marcel van den Bergh / de Volkskrant

Esra Solak

■ 18 jaar, 6 vwo
■ Leerling scheikunde

'Op dit moment sta ik een 6 voor scheikunde. Ik ben hier omdat ik een hoger cijfer wil halen. Ze gaan hier heel snel door de stof, maar het is wel makkelijk. Op school krijg ik heel snel slaap. Hier niet. Toen ik op internet aan het rondkijken was, kwam ik hier terecht. De docenten zijn aardig en enthousiast. Volgend jaar wil ik gaan studeren. Psychologie of geneeskunde.'

Max Walenberg

■ 17 jaar, 6 vwo
■ leerling scheikunde

'Ik wil absoluut slagen. Voor scheikunde sta ik een 6. Voor wis-kunde en Nederlands sta ik een 5. Voor scheikunde mag ik dus geen onvoldoende halen. Het liefst wil ik een 7. Het is mijn eigen schuld dat ik er niet goed voor sta. Ik heb er te weinig aan gedaan. Dus daarom ben ik hier. Hier moet ik de basis en de structuur leren. Als ik daarna hard ga leren, gaat het lukken. Mijn ouders betalen mijn cursus. Dat vinden ze niet erg. Ze willen dat mijn school in orde komt.'

Gitton Kuipers

■ 19 jaar, 6 vwo
■ leerling wiskunde C

'Een 3.9. Dat sta ik nu voor wiskunde C. Ik heb er heel weinig werk aan besteed, en opeens zijn nu de examens. Voor het centrale examen wil ik een 7 halen. Er moet dus heel wat gebeuren. Deze training is erg goed. Nu krijg ik overzicht. Vorige week heb ik ook al biologie gedaan. Mijn moeder heeft me aangemoedigd om hierheen te gaan. Nu vind ik het wel fijn om hier te zitten. Het is alleen wel vermoeiend.'

Anne-Floor Scholvinck

■ 21 jaar
■ Docent scheikunde

'Dit jaar geef ik voor het vierde jaar les bij de examencursussen. Het is erg dankbaar werk. In drie dagen bereid je leerlingen voor op het examen. Ik leer ze het examen. Scholieren willen gewoon hun examen halen. Met onze stappenplannen is het net kleuterstof. Iedereen kan het. Het is leuk als opeens het kwartje valt bij leerlingen. Als ze zeggen: hé, dus dat is een evenwichtsreactie. Natuurlijk doe ik het ook voor het geld. Als het vrijwilligerswerk zou zijn, zou ik het niet doen. Dit is het ideale bijbaantje.'

Kim van den Akker

■ 19 jaar, 6 vwo
■ Leerling wiskunde C

'Na deze cursus hoef ik thuis niet meer te leren. Dat is superhandig. Ik sta er goed voor. Een 7.2. Het kan altijd beter. Deze dagen zijn intensief. Je bent constant met dit vak bezig, dat is relaxed. Vooral de duidelijke uitleg is fijn. Twee jaar geleden deed ik havo. Toen ben ik hier ook geweest. Mijn ouders betalen. Ze zijn blij als ik slaag, maar niet zo blij met het geld dat ze moeten betalen. Ik doe namelijk ook nog de cursussen van economie en geschiedenis.'

